MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tal-5 ta' Ottubru, 2007

Citazzjoni Numru. 115/2006

Kawża Nru: 29

Rikors Ġuramentat Nru: 115/06 JA.

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fil-31 ta’ Mejju, 2006 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett:

1. Illi l-esponenti żżewġet lil Akram Osta ta’ nazzjonalita’ Libjana fil-ħamsa u għoxrin (25) ta’

Settembru tas-sena elfejn u tnejn (2002), fir-Reġistru taż-Żwiġijiet ta’ Malta u dan kif jirriżulta mill-anness dokument markat Dok. “A”.

2. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u obbligi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew *stante* li kien hemm anomalija psikoloġika serja li għamlitha impossibbli għall-konvenut li jwettaq l-obbligi essenzjali taż-żwieġ.

3. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress illi l-kunsens ta’ l-attriċi nkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta’ xi wieħed jew iktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

4. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress illi ż-żwieġ bejn il-partijiet m’huwiex ikkunsmat.

5. Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett peress illi l-kunsens ta’ l-attriċi nkiseb b’qerq dwar xi kwalita’ tal-konvenut illi mix-xorta tagħha fixklet serjament il-ħajja konjugali.

6. Illi għalhekk l-imsemmi żwieġ huwa null u bla effett ai termini ta’ l-Artikolu 19 (1) (c), (d) u (f) u l-Artikolu 19 A (1) tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta.

Għaldaqstant, jgħid il-konvenut għar-raġunijiet premessi għaliex m’għandhiex din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u mogħtija l-provvedimenti opportuni:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fil-ħamsa u għoxrin (25) ta’ Settembru tas-sena 2002, huwa null u mingħajr effett legali ai termini ta’ l-Artikolu 19 subartikolu (1) paragrafti (c), (d) u (f) ta’ l-Artikolu 19 A (1) ta’ l-Att XXXVII ta’ l-1975 dwar iż-Żwieġ (Kapitolu 255).

2. Konsegwentement tordna li din in-nullita’ tiġi reġistrata fuq l-att taż-Żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li jibqa’ inġunt minn issa għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata ppreżentata fis-7 ta’ Lulju, 2006 li permezz tagħha l-konvenut espona bir-rispett u bil-ġurament tiegħu kkonferma:

1. Illi ma jippersistux iċ-ċirkostanzi li a bażi tagħhom iż-żwieġ ta’ bejn il-kontendenti jista’ jiġi dikjarat null.

2. Illi mingħajr preġudizzju pero’, jekk jeżistu tali ċirkostanzi, dawn jirrigwardaw aġir ta’ l-attriċi u għalhekk l-esponent m’għandux ibati spejjeż ta’ dawn il-proċeduri.

3. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta’ l-attriċi u tal-konvenut.

Semgħet lill-konvenut in kontro-eżami.

Rat il-verbal tas-seduta tal-15 ta’ Ġunju, 2007 illi permezz tagħha l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-2002 a bażi ta’ l-Artiklu 19 (1) (c), (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta’ Malta. Il-konvenut kif ġia’ ingħad qed jikkontesta t-talba.

Kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabilita' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*" (<u>Anna Tonna vs Alexander Tonna</u> deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardjaw;

19 (1) (c) – qerq dwar il-kwalita' tal-konvenut;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla kważi mill-ewwel u għalkemm il-konvenut jiċħad dan, jidher li fil-fatt sewwa tgħid l-attriċi li l-konvenut ried jiżżewweġ biex ikollu l-ħelsien ta' moviment. Naturalment f'każ bħal dan il-Qorti trid tiġi konvinta sew. Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża <u>Joseph Zammit vs Bernardette Zammit</u> (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*"

Il-kawżali ta' l-attriċi hija waħda u cioe' in-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif ġia' ingħad, il-partijiet baqgħu għaddejjin tul l-għerusija mingħajr ma ntebħu li ż-żwieġ ma seta' qatt jirnexxi bejniethom.

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlaija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mid-deposizzjoni ta' l-attriċi l-Qorti konvinta li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat kif qed tallega l-attriċi. Il-partijiet iżżewġu wara ftit ġimgħat li saru jafu lil xulxin u anke mill-

komportament tal-konvenut meta kien qed jixhed il-Qorti ttendi biex taċċetta l-verżjoni ta' l-attriċi li kien hemm difett serju ta' diskrezzjoni preżenti u anke li ż-żwieġ ma kienx ikkunsma.
Għal dawn il-mottivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-25 ta' Settembru, 2002. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------